

Mesečno poročilo o delu Komisije april 2022

V mesecu aprilu 2022 je senat Komisije za preprečevanje korupcije (Komisija) v sestavi dr. Robert Šumi (predsednik), Simon Savski (namestnik predsednika) in David Lapornik (namestnik predsednika) na 1 redni seji in 2 dopisnih sejah obravnaval 14 zadev.

V okviru obravnavanih zadev Komisija v tem poročilu posebej izpostavlja zaključene zadeve s področja izvajanja določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).

Poročilo o sprejetih zadevah na sejah senata Komisije v aprilu 2022

1. Sum kršitve integritete funkcionarja Občine Hajdina

Komisija je v letu 2021 na osnovi prijave začela postopek glede sporne spremembe oziroma dopolnitve ustanovitvenega akta, Odloka o dopolnitvah odloka o ustanovitvi vzgojno izobraževalnega zavoda Osnovna šola Hajdina, in glede suma kršitve integritete funkcionarja Občine Hajdina. Komisija v postopku, v okviru katerega je pridobila vse relevantne podatke in dokumentacijo, ni potrdila kršitve integritete, kot jo določa ZIntPK, zato je postopek v zadevi ustavila. Zaradi zaznanih korupcijskih tveganj pa je funkcionarju Občine Hajdina podala priporočila.

Senat Komisije je na 15. seji dne 8. 4. 2022 sprejel naslednje sklepe:

- postopek se ustavi,
- funkcionarju lokalne skupnosti se izda priporočilo za preprečevanje zaznanih korupcijskih tveganj,
- upravljanje korupcijskih tveganj se preuči v okviru Načrta integritete lokalne skupnosti,
- o zaključku postopka se obvesti prijavitelja.

2. Dovoljenje za opravljanje dodatne dejavnosti funkcionarja Fiskalnega sveta

Senat Komisije je na 16. seji dne 15. 4. 2022 v povezavi s 15. členom ZIntPK na podlagi prejete vloge poklicnemu funkcionarju Fiskalnega sveta izdal dovoljenje za opravljanje poklicne ali druge dejavnosti, namenjene pridobivanju dohodka. Komisija je ugotovila, da je funkcionar pridobil ustrezno dovoljenje delodajalca, da je predmetna dejavnost skladna z drugim odstavkom 26. člena ZIntPK in da je funkcionar Komisijo pravočasno obvestil o opravljanju le-te po konkretni pogodbi.

3. Kršitev nasprotja interesov uradne osebe določene občine

Komisija je v letu 2021 na podlagi prejete prijave uvedla postopek zaradi suma kršitve ZIntPK s področja nasprotja interesov uradne osebe določene občine. Komisija je postopek zaključila s sprejemom Ugotovitev o konkretnem primeru.

Senat Komisije je na 17. (dopisni) seji dne 22. 4. 2022 sprejel naslednja sklepa:

- sprejmejo se Ugotovitve o konkretnem primeru in se s pravnim poukom vročijo obravnavani osebi,
- Ugotovitve o konkretnem primeru se skladno z določbo šestega odstavka 11. člena ZIntPK po preteku roka za vložitev tožbe v upravnem sporu oziroma po odločitvi sodišča predstavijo javnosti z objavo na spletni strani Komisije oziroma se ravna v skladu s sedmim odstavkom 11. člena ZIntPK.

Zaključeni postopki, o začetku katerih je bila javnost že seznanjena

1. Nasprotje interesov občinskega svetnika Občine Ravne na Koroškem

Komisija je v postopku glede nasprotja interesov občinskega svetnika Občine Ravne na Koroškem Milana Škafarja, ki ga je zaključila konec leta 2020, ugotovila, da se Škafar na tretji dopisni seji Občinskega sveta Občine Ravne na Koroškem pri glasovanju za podelitev priznanja Občine Ravne na Koroškem za dolgoletno družbeno in politično udejstvovanje v raznih organih in funkcijah v lokalni skupnosti, pri čemer je bil kandidat za nagrado on sam, ni izločil iz glasovanja, prav tako o teh okoliščinah ni predhodno obvestil svojega predstojnika, župana Občine Ravne na Koroškem. Škafar je bil sicer predhodno ustno in nato še pisno s pravnim mnenjem občinske uprave seznanjen, da gre pri njegovem ravnanju na podlagi Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK) za nasprotje interesov in da je njegova dolžnost kot funkcionarja izločiti se iz glasovanja. Ker tega ni storil, je ravnal v nasprotju z določbami 37. in 38. člena ZIntPK, kar pomeni kršitev določb o dolžnem izogibanju nasprotju interesov.

Ker je Škafar zoper ugotovitve Komisije vložil upravni spor, je lahko Komisija o zaključku postopka v skladu s sedmim odstavkom 11. člena javnost obvestila brez razkrivanja dejanskega stanja. Konec marca 2022 pa je Komisija prejela sodbo Upravnega sodišča RS, ki je zavrnilo tožbo Škafarja in v celoti potrdilo odločitev Komisije – tako v postopkovnem kot vsebinskem smislu.

Z namenom vzpostavitve ustreznih standardov delovanja funkcionarjev in drugih uradnih oseb v prihodnje je Komisija na svoji spletni strani objavila Ugotovitve o konkretnem primeru, skupaj z izjasnitvama, kot to določa šesti odstavek 11. člena ZIntPK, in sodbo sodišča.

2. Kršitev nasprotja interesov predsednika vlade

Komisija je konec avgusta 2021 začela postopek na lastno pobudo, saj je v predhodnem preizkusu prejete prijave iz maja 2021 v zvezi s kadrovskimi menjavami na mestih izvršnih in neizvršnih direktorjev Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) zaznala sum kršitve nasprotja interesov. V nadaljnjem postopku je na podlagi pridobljene dokumentacije ugotovila, da je Janez Janša kot predsednik in član Vlade RS na seji vlade 22. 7. 2021 glasoval za sklep, da se za neizvršna direktorja upravnega odbora DUTB imenuje Francija Matoza in Gregorja Planteua. S tem imenovanjem je Franci Matoz pridobil premoženjsko in nepremoženjsko korist (v obliki prejemkov in funkcije v DUTB). Ker med predsednikom vlade in imenovanim obstaja poslovni stik (Franci Matoz je v več pravnih postopkih odvetnik predsednika vlade in odvetnik Slovenske demokratske stranke, katere zakoniti zastopnik je predsednik vlade), se je predsednik vlade z glasovanjem o imenovanju Francija Matoza znašel v okoliščinah, ki pomenijo dejansko nasprotje interesov, pri čemer ni storil vsega, da se temu nasprotju interesov izogne. S tem je ravnal v nasprotju s 37. členom ZIntPK.

Ugotovitve Komisije so pravnomočne, saj obravnavana oseba zoper njih ni sprožila upravnega spora. Tako so v skladu s 6. odstavkom 11. člena ZIntPK izpolnjeni zakonski pogoji za javno objavo Ugotovitev o konkretnem primeru z namenom vzpostavitve ustreznih standardov delovanja funkcionarjev in drugih uradnih oseb v prihodnje.

3. Kršitev nasprotja interesov občinskih svetnikov Občine Piran

Komisija je v letu 2020 na podlagi prijave začela postopka zoper občinska svetnika Občine Piran Ingrid Mahnič in Vojka Jevšvarja zaradi suma kršitve nasprotja interesov uradnih oseb.

V predhodnem preizkusu prijave je Komisija od Občine Piran pridobila pojasnila in vso relevantno dokumentacijo v povezavi z zadevo in v postopku ugotovila, da sta se svetnika, s tem ko sta na seji Občinskega sveta Občine Piran glasovala za sklep o imenovanju predstavnikov ustanovitelja v Svet javnega zavoda Kulturni, kongresni in promocijski center Avditorij Portorož, pri čemer sta bila med predlaganimi kandidati za predstavnika ustanovitelja tudi sama, znašla v okoliščinah nasprotja interesov.

Z namenom vzpostavitve ustreznih standardov delovanja funkcionarjev in drugih uradnih oseb v prihodnje je Komisija objavila Ugotovitve o konkretnih primerih, kot to določa 6. odstavek 11. člena ZIntPK (javna objava po preteku roka za

vložitev upravnega spora). Obravnavani osebi v postopku nista sprožili upravnega spora zoper ugotovitve, zato so te pravnomočne.

4. Kršitev integritete nekdanjega direktorja Zavoda RS za blagovne rezerve

Komisija je v okviru preiskav, povezanih z nabavami zaščitne opreme pri obvladovanju širjenja nalezljive bolezni Covid-19, pri nekdanjem direktorju Zavoda Republike Slovenije za blagovne rezerve (ZRSBR) Antonu Zakrajšku v primerih sklepanja poslov s podjetjema DOBNIK TRADE trgovina in storitve, d. o. o., in genEplanet diagnostika, d. o. o., ugotovila kršitev integritete. Ugotovitve so pravnomočne.

Anton Zakrajšek je v primeru posla s podjetjem DOBNIK TRADE trgovina in storitve, d. o. o., najprej sklenil pogodbo, ki je glede določil zavarovanja odstopala od drugih sklenjenih pogodb ZRSBR, nato pa je po prejemu izjave z notarsko overjenim podpisom, ki je predstavljalo neustrezno zavarovanje, odredil izplačilo avansa. To je storil kljub opozorilu uslužbenca ZRSBR o neustreznosti zavarovanja. V primeru posla s podjetjem genEplanet diagnostika, d. o. o., pa je prav tako sklenil pogodbo za nabavo zaščitnih sredstev in odredil izplačilo 100 % avansa ob dogovorjeni predložitvi bančne garancije zgolj v višini 50 % vrednosti avansa kljub opozorilu uslužbenca ZRSBR. Komisija je v obeh primerih ugotovila, da je Zakrajšek privilegiral točno določenega ponudnika in omogočal neenakopravno obravnavo ostalih ponudnikov.

V obeh primerih je Komisija odločila, da je opisano ravnanje v nasprotju s pričakovanim delovanjem in odgovornostjo poslovodne osebe v subjektu javnega sektorja ter predstavlja kršitev integritete, ki jo 3. točka 4. člena ZIntPK opredeljuje kot pričakovano delovanje in odgovornost posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi.

Z namenom vzpostavitve ustreznih standardov delovanja funkcionarjev in drugih uradnih oseb v prihodnje je Komisija objavila Ugotovitve o konkretnem primeru v obeh postopkih, skupaj z izjasnitvami obravnavane osebe, kot to določa 6. odstavek 11. člena ZIntPK (javna objava po preteku roka za vložitev upravnega spora). Obravnavana oseba upravnega spora ni sprožila, zato so ugotovitve pravnomočne.

5. Zaključen postopek v povezavi z Asfaltno bazo Vrtojba

Komisija je v letu 2021 na osnovi prejete prijave začela s postopkom v zadevi, ki se je nanašala na poslovanje Asfaltne baze Vrtojba. Kršitev določb ZIntPK ni ugotovila, zato je postopek ustavila.

Iz očitkov v prijavi je izhajalo, da Asfaltna baza Vrtojba onesnažuje okolje ter da se pristojni organi ne odzivajo in zavajajo. Komisija je v postopku predhodnega preizkusa pridobila pojasnila in relevantno dokumentacijo od Agencije RS za okolje, Ministrstva za okolje in prostor in Inšpektorata RS za okolje in prostor ter presodila, da navedbe iz prijave ne dajejo podlage za utemeljen sum kršitve iz pristojnosti Komisije, zato je postopek ustavila. Komisija izpostavlja, da nima pristojnosti posegati v strokovne (okoljske) presoje udeleženih organov. Ker so drugi pristojni organi o zadevi že seznanjeni oziroma jo obravnavajo, tudi niso bili podani razlogi za odstop zadeve.

6. Zaključen postopek v zvezi z izobraževanjem za javno nastopanje in šolo retorike za stranko SDS

Komisija je v letu 2019 na osnovi prijave začela postopek zoper Državni zbor in stranko SDS zaradi suma kršitev določb o nasprotju interesov in prepovedi oz. omejitvah poslovanja. Kršitev določb ZIntPK ni ugotovila, je pa zadevo odstopila Računskemu sodišču.

Prijava se je nanašala na naročilo Državnega zbora z določenim izvajalcem za izvedbo izobraževanja za javno nastopanje in šolo retorike v letih 2017 in 2018 za stranko SDS. Izbrani izvajalec naj bi bil v 30% lasti SDS. Komisija je v fazi predhodnega preizkusa vpogledala v dokumentacijo Državnega zbora, Poslanske skupine SDS in Poslovni register Slovenije. Pri pregledu pogodb znotraj omenjene dokumentacije Komisija ni ugotovila kršitev določb glede omejitev poslovanja oziroma nasprotja interesov, ker pa je v postopku ugotovila sum kršitev s področja dela Računskega sodišča, mu je prijavo skupaj s prejeto dokumentacijo posredovala v informacijo.

Prekrškovna statistika

1. Uvedeni prekrškovni postopki: 4

Področje	število
Omejitve poslovanja	2
Premoženjsko stanje	1
Protikorupcijska klavzula	1
Skupno število uvedenih prekrškovnih postopkov	4

2. Izdane odločbe o prekršku: 2

Področje	število
Omejitve poslovanja	1
Izjava o lastniški strukturi	1
Skupno število izdanih odločb	2

3. Izrečena opozorila po ZP-1: 15

Področje	število
Omejitve poslovanja	13
Izjava o lastniški strukturi	1
Nezdružljivost funkcij	1
Skupno število izrečenih opozoril	15